

e-mail: xxi_asr@mail.uz

6-MAY
2021-YIL
18 (912)

web sayt: www.21asr.uz

@XXIasrofficial

ASR IJTIMOIIY-SIYOSIIY GAZETA

Хотира мангу, қадр абадий

Уруш кўрган авлод

Мусибат одамларни бирлаштиради. Умумий душман халқни жипслаштиради. Иккинчи жаҳон уруши собиқ иттифоқ ҳудудидаги юзлаб миллат вакиллари бир қаторга тизди. Ягона ёв рўпарасига чиқарди. Уруш кўрган авлод бугун юз билан юзлашиб, аср ошиб, сафлари ҳам тобора сийраклашиб бормоқда.

Иккинчи жаҳон уруши ва меҳнат fronti қатнашчилари ҳамиша элимиз ар-

доғида. Мамлакатимизда ҳар йили 9 май умум-халқ байрами – Хотира ва қадрлаш куни арафасида Президентимиз томонидан махсус фармон имзола-ниб, Ватанимизнинг обрў-эътиборини юксалтиришга, ёшларни маънавий-ахлоқий жиҳатдан тарбиялашга ҳис-са қўшаётган фахрийлар моддий рағбатлантириб келинмоқда. Мукофот миқ-дори 2016 йили 800 минг,

2017 йили 2 млн, 2018 йили 5 млн, 2019 йили 7,5 млн, 2020 йили 10 млн сўмни ташкил этган бўлса, бу йил 12 млн сўм этиб белгилан-ди.

Уруш кўрган авлод инсон иродаси, сабр-матонатини намоён этган. Бирдамлик кучининг ўзига хос рамзига айланиб кетган. Ер юзида жаҳолатнинг қўли ҳеч қачон баланд келолмаслигининг ҳам тирик тимсолидир улар.

УШБУ СОНДА:

ОЧИҚ ҲАВОДА
ОЧИҚ МУЛОҚОТ

2

СУВ КЕЛТИРГАН ЭЛДА АЗИЗ

3

БИР ДАРАХТДА...
ЛИМОН, АПЕЛЬСИН ВА МАНДАРИН

5

"АЛЖИРАГАН" АЖРИМ

10

ИККИ ҚАРРА
ҚАҲРАМОН

12

Арзон, қулай ва тезкор!

Энди почтани кутиб ўтиришга ҳоҷат йўқ.

Наشريмизнинг электрон версиясига обуна бўлинг. Бунинг учун телефонингизга

“Play Market” ёки “App Store”дан

“XXI asr” иловасини юклаб олиб, пул ўтказсангиз кифоя.

ИЖТИМОЙ КОНТРАКТ ИМКОНЯТДАН УНУМЛИ ФЙДАЛАНИНГ

Мавлуда ХЎЖАЕВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси
Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитаси раиси,
O'zLiDeP фракцияси аъзоси

хисобидан банд бўлмаган аҳолига берилаётган субсидия, грант, нафақа ва бошқа тўловларнинг мақсадли ва самарали ишлатилишини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори (ушбу қарор билан Давлат маблағлари хисобидан ажратилаётган субсидия, грант, нафақа ва бошқа тўловларни олувчи банд бўлмаган аҳоли билан ижтимоий контракт тузиш тартиби тўғрисидаги вақтинчалик низом тасдиқланди) жорий этилаётган ушбу амалиёт дастлаб тажриба-синов тариқасида шу йил 1 майдан бошлаб республикаимизнинг ҳар бир ҳудудидан битта туман ва битта шаҳарда амалга оширилади. Мониторингни маҳаллий меҳнат органи инспектори олиб боради. У тақдим қилган маълумотнома асосида ҳужжатнинг бажарилиши баҳолаб борилади.

Ўз навбатида, аҳолига бир қатор мажбуриятлар ҳам юклатилмоқда. Жумладан, банд бўлмаган шахс ишсизлик нафақаси тайинлангандан сўнг фаол иш қилиши ва маҳаллий меҳнат органлари томонидан таклиф қилинган мақбул иш жойларига жойлашиши,

якка тартибдаги тадбиркор сифатида рўйхатдан ўтиши, кичик корхона ва микрофирмаларни давлат рўйхатидан ўтказиши, кредит олишда сугурта полиси тўлови, давлат рўйхатидан ўтгандан кейин уч ой давомида ижара тўловини қоплаши учун субсидия ажратилгандан сўнг тадбиркорлик фаолияти билан фаол шуғулланиши керак.

Мажбурият ва шартлар бажарилмаган тақдирда, маҳаллий меҳнат органи томонидан тегишли даволатнома расмийлаштирилади. Контракт бекор қилинган кундан 12 ойгача ушбу шахс билан контракт тузилмайди.

Давлат бюджети маблағларини мақсадли сарфланиши устидан ҳудудларда ўтказган назорат-таҳлил тадбирларимиз давомида бу борада ижобий ишлар билан бирга камчиликларнинг ҳам гувоҳи бўлдик. Иссиҳоналар қуриб берилишига қарамай, айримларнинг бундан мақсадли фойдаланилмаётгани бизни таассуфга солди.

Ўйлаймики, аҳоли эндиликда бундай кўмакни қадрлайди. Ундан самарали фойдаланиб, даромадини оширади.

Шимоллий сарҳадларда

ОЧИҚ ҲАВОДА ОЧИҚ МУЛОҚОТ

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари – O'zLiDeP фракцияси раҳбари, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши раиси Актам Хаитов Қорақалпоғистон Республикасидаги “Амударё томорқа хизмати” МЧЖ кластери қурилиши жараёни билан танишди.

Маҳаллий томорқачиларга 12 турдаги хизматни кўрсатиши белгиланган кластер яқин вақт ичида ўз фаолиятини бошлаши режалаштирилган бўлиб, уни ташкил этиш учун Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши ҳузуридаги жамғарма хисобидан жами 5 млрд. 27 миллион сўм маблағ ажратилган.

Бозорларимизга арзон ва сифатли озиқ-овқат маҳсулотларини етказиб бериш, нархларнинг барқарорлигини таъминлашда

аҳоли томорқа майдонларидан оқилона фойдаланиш бугунги куннинг энг долзарб масалаларидандир.

Шу муносабат билан Спикер ўринбосари тумандаги томорқачилар билан ҳам мулоқот қилди. “Қиличбой” ОФЙ ҳудудида истиқомат қилувчи Қ.Нуримов ва “Ҳолимбег” ОФЙ ҳудудида яшовчи Ж.Юлдашевнинг томорқаси кўздан кечирилиб, кафтдек ёрнинг катта даромад манбаи экани ҳақида сўз юритилди. Томорқачиликни замон талаблари даражасида ривожлантириш юзасидан тегишли тавсиялар берилди.

Актам Хаитов, шунингдек, “Уста Аллаёр” ва “Пирназаров Тўрабой” фермер хўжалиқларида бандлиги таъминланган маҳаллий ёшлар билан ҳам учрашди. Очиқ суҳбат давомида “Ҳар бир ёшга бир гектар” лойиҳаси доирасида ёшларга экин майдонлари ажратиб берилиши ва улардан самарали фойдаланишининг долзарб аҳамияти бўйича жўяли фикр-мулоҳазалар билдирилди.

O'zLiDeP Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши матбуот хизмати

Нуктаи назар

Марҳамат, ворислик қилаверинг, бизни тинч қўйинг!

Тўғриси, охириги вақтлар “Миллий тикланиш” партиясининг чиқишларига эътибор қилмасликка уриняпман. Чунки улар негадир муаммоларни сунъий яратиш, одамларни уриштириш, низо чиқариш, оддий айтганда, фитна кўзгагаша ўхшаш ҳаракатлар қилаётганга ўхшайди. Балки адашгандирман, бироқ бу сўнгги пайтлардаги шахсий кузатувларим.

Шу боис ҳар бир иши, чиқишига эътибор қилаверсам, мен ҳам айирмачига айланиб қоламан. Мен эса ўзбек, қирғиз, тожик, рус, корей, татар, қозоқ, уйғур ва бошқа дўстларим, қадрдонларим билан “Сен ариқнинг у томонида экансан”, деб уришишни истамайман.

Бироқ ушбу партия нашри-

нинг 5 май 15-сонида жимжамдор қилиб ишланган коллаж остида босилган “Жаноб Либераллар, сукут аломати ризиomi?” сарлавҳали мақолада негадир яна сунъий равишда тадбиркорларга мен, Дониёр Фаниев ва биз аъзо бўлган партияни ёмон кўрсатишга уринишибди. Бунақа “бозорбоп” чиқиш учун энг муносиб жавоб аслида эътибор бермаслик эди. Лекин андишанинг оти ҳам кўрқоқмас, индамасак бўлмаслигини тушундик.

“Миллий тикланиш” партияси газетаси баҳонасида уларга бир нарсани эслатиб ўтмоқчиман: O'zLiDeP фракциясидаги ҳар бир депутат алоҳида индивидуал шахс ва ҳар бирининг ўз мустақил фикри бор. Фикрлар доим ҳам бир жойдан чиқмаслиги мумкин. Чунки либераллик, аввало, эркинлик ва янгиликка интилиш дегани.

Ҳаммани бирдек, бир қоллида фикрлашга ўргатиш ва айттириш собиқ иттифоқ мафкурасига хос иш. Бу мафкура кўпроқ “Миллий тикланиш”га ёққан кўринади. Ёқса, марҳамат, ворислик қилаверинг, бироқ бизни тинч қўйинг!

Яна бир гап. Мақолада иддао қилинган мавзу, яъни кўчалардаги реклама масаласида мен ўз фикримни айтдим: ёқадими-йўқми, буниси қизикмас. Йўллар, аввало, ҳайдовчи ва йўловчига қулай бўлишини истайман, йўл реклама майдони ёки бозор эмас. Йўл, бу ўз номи билан йўл ахир. Йўл бўлиларига ҳар қандай бўлар-бўлмас реклама воситалари қўйилишига шахсан мен қаршиман. Бу гапим ёқмас ёқмас, бироқ сунъийлик қилиб, ёқмаган гапни ёқди, деб айтолмайман-қу!

Хуллас, реклама қилишга йўлдан бошқа жой топиш керак.

Дарвоқе, сўнгги вақтлар “Миллий тикланиш” партияси миллат тақдирини, тарбия, билим деган гапларни бот-бот такрорламоқда. Агар ростдан ҳам шундай бўлса, нима учун кунни кеча минглаб, керак бўлса, миллионлаб юртдошларимиз кўз тикиб турган “Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида”ги қонунни янги тахрирда қабул қилиш жараёнида айнан “Миллий тикланиш” партияси вакиллари диний таълим муассасасида таълимни кенгайтириш масаласига қарши чиқди? Диний билим, шу жумладан, муқаддас Ислому дини ҳақида таълим олиш фақат диний соҳа ходимлари учун эмас, аҳоли, шу жумладан, ота-оналар учун ҳам эркин бўлиши зарурлигини таъкидлаган Дониёр Фаниев ва мени нима учун кўллаб-қувватлашмади? Ак-

синча, улар буни терроризм, радикализм билан боғлади, юртдошларимизга бу масалада ишонмига эрта, деган қараш билан диний таълимда эркинлик берилишига қарши чиқди, фақат диний идора ходимлари учун диний таълим олиш мумкин, деган эскирган қолипни ёқлади.

Ушбу позициянгиздан кейин ҳам Сизларни ким деб аташимиз керак. “Миллий тикланиш”ми ёки? Мен атайин мақоладаги айрим чалқашлик ва оддий саводхонлик масаласидаги қўпол ҳатоликларга ҳам кўз юмдим.

Ўйлайманки, “Миллий тикланиш”нинг мендан бошқа ташвиши, муаммолари ҳам кўп ва яхшиши, бизни тинч қўйиб, ҳар хил фитна, ғийбатлар билан эмас, партия олдида турган жиддийроқ ишлари билан шуғулланишин.

Расул КУШЕРБАЕВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги O'zLiDeP фракцияси аъзоси

Сув келтирган элда азииз

ёхуд Хоразмдаги "Milliy Bottlers" хусусий корхонаси рахбари Илхом Аллабергенов фаолиятига айрим чизгилар

Хар қандай сиёсий куч яқин ва ўрта истиқболга мўлжалланган мақсадларини сайловолди дастурида акс эттириши ҳеч кимга сир эмас. Бу эса электорат вакилларига ўзи ёқлайдиган партиянинг қандай стратегия асосида фаолият кўрсатиши, белгиланган марраларнинг нечоғли ҳаётийлигини кузатиб бориш имконини бериши баробарида ваъдалар қанчалик уддаланганини жамоатчилик тартибидан назорат қилишга шароит яратди.

Кичик бизнеснинг иш билан банд ходимлар сони, умумий пул айланмаси, саноатни ривожлантириш, иқтисодиётга инвестициялар киритилиши каби кўрсаткичлари ҳамда унинг саноат ишлаб чиқаришидаги улушини кўпайтиришни устувор масалалардан бири сифатида танлаган Ўзбекистон Либерал-демократик партияси сайловолди дастуридаги вазибаларни бажаришга қатъий ҳаракат қилаётгани ҳам шундан. Экспертлар ибораси билан айтганда, етакчилик мавқеини сақлаб туриш унга эришишдан мушкулроқ. Модомики, хусусий тадбиркорликнинг мамлакат ЯИМдаги ҳиссасини 80 фоизга етказиш, кичик бизнес ва фермерлик ҳаракатини, айниқса, уларнинг шаклланиш босқичида қўллаб-қувватлаш осон эмас.

Бунинг учун тижорат банклари, лизинг компаниялари ва бошқа молиявий ташкилотлар томонидан ишбилармонлик лойиҳаларининг молиялаштирилишини кенгайтириш, гаров таъминотини расмийлаштириш билан боғлиқ тартиб-таомилларини соддалаштириш сиёсатини давом эттириш ўта муҳим аҳамиятга эга. Мазкур ҳақиқат англаган жойда, шу тамойил жорий этилган ҳудудда тадбиркорликнинг аҳоли бандлигини таъминлашдаги локомотивлик сифати яққол намоён бўлаверади.

Урганч туманидаги "Milliy Bottlers" хусусий корхонаси юқоридаги фикримизнинг яққол далили бўлиши мумкин. Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари, О'zLiDeP фракцияси раҳбари Ақтам Хаитов Хоразм вилоятига хизмат сафари доирасида қадоқланган яхна ичимликлар, тозаланган ичимлик суви, полиэтилен капсулалари ишлаб чиқаришга ихтисослашган мазкур бизнес субъекти фаолияти мисолида партия мақсадлари тарғиботига жиддий эътибор қаратгани бежиз эмас.

Партия етакчиси 160 нафар маҳаллий хотин-қиз ва ёшлар бандлигини таъминлаган таниқли тадбиркор – Илхом Аллабергенов билан атрофлича гурунглашгани синчков журналистлар ва камералар нигоҳи-

дан четда қолмади, албатта. Суҳбат давомида Илхом оға 19 йил бурун асос солган кичик корхонасини оёққа тургазиш учун қандай машаққатларни енгиб ўтишга тўғри келганини айтгани ё айтмагани эндиликда муҳиммас. Ҳозирги вазият шуки, корхона 2020 йилнинг ўзида 17,9 млрд сўмлик сифатли маҳсулот ишлаб чиқариб, уни нафақат Хоразм вилояти, балки Қорақалпоғистон Республикаси ва Бухоро вилояти савдо нуқталарига етказиб берган.

Лекин бу қутилган маррага эришилди, дегани эмас. Шунинг учун ҳам қувватни ва сифатни янада ошириш, пировардида экспортлоб маҳсулот тайёрлашни ният қилган тадбиркор 510 минг АҚШ доллари эвазига хориждан янги, энг замонавий ускуналарни олиб келиб ўрнатди.

2016 йилда "Шуҳрат" медали билан тақдирланган Илхом Аллабергенов вилоятда ичимлик суви ишлаб чиқариш соҳасини ривожлантириш, аҳолини экологик тоза обиҳаёт билан таъминлаш борасидаги ишларга муносиб ҳисса қўшаётган ишбилармонлардан биридир. Азалдан сув келтирган элда азииз саналгани маълум. Оролбўйи минтақасида яшаётган аҳолининг экологик тозаланган ичимлик сувига бўлган эҳтиёжини қондириш эса янада қадрлидир.

"Milliy Bottlers" 2002 йилда Илхом оғанинг ўз маблагини ва "Агробанк" очик акциядорлик тижорат банки Урганч тумани филиалининг 300 млн. сўмлик кредити ҳисобидан бар-

по этилгани ҳам партия сайловолди дастуридаги устувор йўналишлардан бири тўғри танлаганидан далолат. Минералларга бой ичимлик суви ишлаб чиқарадиган технологик ускуналар Хитойнинг "Zhejiang East Zhongiang Plastik & Mould Industry Co., Ltd" компаниясидан харид қилинган. Натижада ҳудудда биринчилардан бўлиб 0,5., 1,0., 1,5., 5,0 10,0 ва 19,0 литрлик polietilen terestolat (ПЕТ) идишларда қадоқланган экологик тоза ичимлик суви ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. Сўнгги уч йилда ишлаб чиқариш ҳажми 47,7 млрд. сўмни, соф фойда 7,6 млрд. сўмни ташкил этгани таҳсинга сазовор. Айни шу даврда олий ўқув юрталари ва коллеж битирувчиларидан 58 нафари ишга қабул қилингани-да зарур маълумот аслида.

Илгари илғор ускуналарни чет эл мутахассислари бошқарган бўлса, бугун бу вазибаларни Илхом Аллабергенов бошчилигидаги корхонанинг малакали кадрлари, асосан ёшлар маҳорат билан бошқармоқда. Шунингдек, тажрибали мутахассис сувини қайта ишлаш бўлимида юзага келадиган технологик жараёнларда ўрнатилган кўп қатламли мураккаб фильтр ускуналари ишлашини бевосита ўзи назорат қилади. Махсус филтратлар сувини 100 фоиз тозалаш имкониятига эга.

Корхонада сув сифатини кундалик таҳлил қилиш учун замонавий лаборатория ташкил қилиниб, янгидан учта иш ўрни яратилган. Мазкур лаборатория жиҳозлари вилоятда ягонадир.

Саховатли тадбиркор корхона даромади ҳисобидан маҳалладаги 42-умумий ўрта таълим мактабини жорий таъмирлаш, Чўлобод маҳалласида чиқинди йиғиш масканини куриш, Хива шаҳридаги 20-Меҳрибонлик уйи тарбияланувчиларини қўллаб-қувватлаш, Республика шошилинч тиббий ёрдам илмий маркази филиали таъмири ва муқаддас

қадамжоларни обод қилиш учун кейинги йиллардаги 300 млн. сўмлик хайрия қилди. Шунингдек, Урганч тумани Фойбу қишлоғида яшовчи ижтимоий ҳимояга муҳтож кам таъминлаган 12 та оиланинг 31 нафар фарзанди Илхом оғанинг доимий ҳомийлигига олинган. Улар учун тадбиркор ўз ҳисобидан ўқув қуроллари, кийим-кечак ва бошқа зарур анжомларни олиб беради.

"Milliy Bottlers" корхонасида О'zLiDeP бошланғич ташкилоти ҳам самарали фаолият кўрсатмоқда. Партия етакчиси ушбу БГП аъзолари билан самимий мулоқот қилди. Унда юртимизда амалга оширилаётган ислохотларнинг мазмун-моҳияти, тадбиркорларга яратилаётган имкониятлар, ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли қатлами учун ажратилаётган арзон уй-жойлар, ипотека кредитлари, субсидиялар хусусида атрофлича маълумотлар берилди. Учрашув якунида корхонада фаолият олиб бораётган бир гуруҳ партия аъзоларига ташаккурнома ва эсдалик совғалари топширилди.

– Инновацияларнинг бош манбаи, саноат ва фан, ишлаб чиқариш ва бозор ўртасидаги боғловчи бўгин – бу кичик бизнес, – дейди О'zLiDeP Хоразм вилоят кенгаши матбуот котиби Насиба Ваисова. – Модомики, партиямиз кичик инновацион компанияларни қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш чораларини кўраётгани ҳам электоратта берилган ваъдалар тўла-тўқис бажарилаётганининг исботидир.

Дарҳақиқат, О'zLiDeP амалий ишлар партияси, тадбиркорларнинг ҳимоячиси ва кўмакчиси эканини кенг жамоатчилик реал ҳолатларда илғаб бормоқда. Воқеликни тобора чуқурроқ англаш учун эса "Milliy Bottlers" сингари корхоналар мисолида аниқ далиллар келтириш янада долзарб ўрин тутди.

Оддий ҳақиқат

Ўзбек халқини советлар саводли қилганми?

“Facebook”да Ислам Капарзо отли “тарихчи”нинг видеомурожаатиға кўзим тушди. Унинг иддаосига кўра, 1 май куни биз “Халқлар дўстлиги” (аслида “Истиклол” – тахр.) майдонида ҳўтарилган қизил байроқни оккупантларники дея хўта қилибмиз, “ул зоти муборақлар” ўзбек давлатининг туғилишиға доялик қилиб, оммавий саводсизлик домидаги халқнинг ҳарф танишиға сабабчи бўлган экан!

“Туркистонда 1914 йилда 5-6 фоизгина аҳоли саводли (94 фоиз аҳоли саводдан маҳрум!) бўлган эса, Луначарский дастури шарофати билан 1939 йилга келиб 98 фоиз аҳоли савод чикарди. Уша сиз айтган оккупантлар оммавий саводсизликни тугатиш билан шугулланганлар”, дейди “тарихшунос”.

Чор босқиниға қадар ўзбек халқи қоқоқ, саводсиз, илмсиз бўлган деган чўпчакни кўп замонлардан бери эшитиб келамиз. Капарзо ҳам шу мавзуда лоф уриб, ХХ асрнинг аввалида халқимизнинг 94 фоизи саводсиз бўлганини даъво қилмоқда. Бу ҳазил рақам эмас! Бу тахлит иддао халқнинг устидан ошқора қулиш деб аталса тўғри бўлади. Тарихий ҳақиқат хусусида куйида сўз юритамиз, аммо бу даъво оддий мантиқ қаршисида ҳам чок-чокидан сўкилиши аниқ. Негаки, 94 фоиз аҳолиси ўқиш-ёзишни билмайдиган миллат ўз генофондидан мосуво бўлиб, халқ сифатида йўқликка юз тутмоғи даркор!

Хўш, 1939 йилгача уч қайта имло ва ёзувни ўзгартириб, халқни даҳмазаларға гирифтор этиб ҳам пировардида 98 фоизлик саводхонликка эришиш мумкинми? Сираси, “тарихчи”нинг бу даъвосига тарих нима дейди?

Атоқли адбимиз Хуршид Даврон 1989 йили “Шарқ юлдузи” журналида чоп этилган “Тарих мезони ҳақиқатдир” мақоласида ёзишича, 1897 йили ўтказилган аҳолини рўйхатға олиш маълумотларига асосан тожикларнинг 99,5; қирғизларнинг 99,4; туркманларнинг 99,3; ўзбекларнинг 98,4; қозоқларнинг 97,9 фоизи саводсиз бўлган (!), дея хулоса берилган. Бу ҳисоб-китоб эса ўлкада ташкил этилган рус-тузем мактабларида таълим олган болалар сонига нисбатан олингани энди сир эмас.

Туркистондаги эски мактаб ва мадрасаларда таълим олаётган ёшлар, отинбилар қўлида хат-савод чикараётган хотин-қизлар эса умуман “саноқ”қа қўшилмаган. Ваҳоланки, 1897 йили Самарқанднинг ўзида биттагина рус-тузем мактаби фаолият юритгани ҳолда, 21 мадраса, 83 мактаб ёки Бухорода ўша йилларда 103 мадраса бўлган.

Татар олимлари тарихий хўжатларни ўрганиб чиқиб, Туркистон мустамлакаға айлантирилгандан сўнг маориф иши орқаға кетган, деган қатъий хулосаға келганлар. Буни Туркистон генерал-губернаторларида бири Н.Куропаткиннинг ўз кундалигиға битган “Биз маҳаллий аҳолини 50 йил давомида тараққийётдан, мактаб-маорифдан ва рус ҳаётидан четда сақладик”, деган сўзлари ҳам тасдиқлайди.

Профессор Қозоқбой Йўлдошевнинг ёзишича, шўро давридаги деярли барча илмий манбаларда 1917 йил Октябрь тўнтаришиға қадар Ўзбекистон аҳолисининг 1,5-2 фоизигина саводли бўлган, деган ёлгон тақрорланган. Ҳолбуки, 1897 йилги аҳолини рўйхатға олиш маълумотларига кўра, Россия маркази аҳолисининг саводхонлик даражаси ҳам бор-йўғи 21 фоизни ташкил этган. Сўнгги даврда олиб борилган тадқиқотларға кўра, 1913 йил Туркистон ўлкасида 7665 мактаб ва мадраса фаолият кўрсатган. Шу рақамнинг ўзи саводлилик даражаси расмий маълумотларда қайд этилганиға қараганда анча баланд бўлганини тасдиқлайди.

Профессор Исмадулла Абдуллаевнинг таъкидлашича, ўша даврларда миллий мактаб ва мадрасаларни битирганлар саводлилар қаторига қўшилмаган. 30-йилларда саводсизликни битириш учун “зарбдор” курак бошланган кезлари ҳам араб хатида ўқийдиганларни алайно-ошқор саводсизға чикаришган.

Ўзбекистон халқ шоири Жамол Камол 1989 йили бундай дея куюниб ёзган эди: “Биз бир минг уч юз йиллик алифбомиздан айрилдик (уни сизники эмас, арабники дейишди. Мантиқни қаранг: бизға ўн уч аср хизмат қилди-ю, бизники бўлмай, фақат арабники бўладими?). Боболаримиз кўли билан битилган минглаб, ўн минглаб китобларимиз оловға отилди, ерга кўмилди. Юзлаб тарихий обидаларимиз бузиб ташланди. Буюк тарих, қадимий маданият яратган халқнинг тўқсон саккиз фоиз бесавод эди деб эълон қилишди. Агар шу гап рост бўлса, шаҳарларимиздаги юзлаб мадрасаларда кимлар ўқиган? Биргина Шарқшунослик институтида сақланаётган

юз мингга яқин қўлёзма ва китобларни кимлар ёзиб, кимлар мутолаа этган? Лекин биз уялмасдан, ашула қилиб айтиб юравердик:

“Ким эдик тарихда бизлар – номи йўқ, қашшоқ, гадо...”

Жаноб Исломжон Капарзо! Мен Марғилон шаҳрида туғилганман. Сиз айрича эҳтиром билан тилға олган ўша истилочи олимлардан бири Владимир Навликиннинг тан олиб ёзишича, 1875 йили биргина Марғилонда 57 та мадраса, 433 та мактаб, 42 та отинойи мактаби, 21 та қорихона, 243 та масжид, шунингдек, 2 та яхуди мактаби бўлган. 1897 йили Марғилонда 36 490 аҳоли истиқомат қилган. Демак, хомчўт қилиб кўрамиз. Ҳозирда олий ва ўрта махсус таълим муассасасига тўғри келадиغان 57 та мадрасада ўртача 50 нафардан, 475 та мактаб ва отинойи мактабида 30 нафардан ўқувчи таҳсил кўрган деб ҳисобласак, шаҳарнинг ярим аҳолиси илм-савод билан банд экани аён бўлади. Шунча мадрасаю мактаб томошагоҳ бўлмагандир, шунча толиби илм ўқишға варрак учиргани ёки лайлак ҳайдагани бормагандир! Өхтимол, улар орасида катта оға тилини билмаган “саводсиз”лар кўп бўлгандир. Лекин ўша мактаб-мадрасаларни битирган толиби илмлар фаннинг бошқа йўналишларида “маданият олиб келган”лардан кўра саводлироқ бўлганини ишонаман.

Мустамлакачилар ҳимоячисига бел боғлаган “тарихчи” оппоқ бўёқда тасвирлашға уринган йиллар давомида ўзбек алифбоси ва имлоси икки марта ўзгариб, саводхонлик масаласи янада мураккаблашди. Аввалиға минг йиллар давомида фойдаланиб келинган араб алифбоси ислоҳ қилинди, сўнг лотин ёзувиға ўтилди. 1939 йили эса кирилл ёзуви жорий этилди. Халқимиз атиги 15 йил ичида 3 марта ёзув алмаштирди! Имло борасида “тажриба куёни”ға айлантирилган биз каби жафокаш миллат рубчи масқунда бошқа учрамаसा керак!

Хўш, рус забонини билмайдиган аҳолини ёппасига саводсизға чикарган, аслида эса, унинг минг йиллик ёзуви, таълим тизимини йўқ қилган, қисқа муддат ичида уч қарра алифбо алмаштириб, халқни саросар этган, яна уялмасдан “Биз бу халқни саводли қилдик, ўлкаға маданият олиб кирдик”, дея кўркак керган истилочиларнинг ворисларию адвоклатлари яна нима истаиди? Уларға ҳайкал қўйиликми? Ё ота-боболаримиз қонига беланган ўша машъум алвон байроқни бош майдонимизға тикайликми?!

Даврон ТОЖИАЛИЕВ

Мулоқот

ASR

Фаллороллик Нилуфар Якубова ногирон бўлишиға қарамай, болалигидан пешона тери эвзизига топилган маблағ ҳисобига яшашни афзал кўрадиган юртдошларимиздан бири. Бунда унга тикувчилик сир-асрорларини кунт билан ўргангани қўл келмоқда.

Парламент депутати нималарни ваъда қилди?

– Ўзи билгани ўзгалар билан баҳам кўриш, элга нафи тегадиган инсон бўлиб умр кечириш инсонға ато этилган энг катта бахт, – дейди Нилуфар. – Маҳаллада тикувчиликка қизиқадиган қизларға сабоқ бериш мақсадида ўқув курси ташкил қилганимиз шундан. Тўғри, шароитлари унча яхши эмас. Бироқ қизлар бажонидил касб ўрганишға келишаётгани қувонарли. Туман маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бўлими ходимлари бизға янги бинодан жой ҳам ваъда қилишган.

Нилуфарнинг режалари мўл. У субсидия эвзизига 25 та замонавий тикув машинаси олиб келиб, янги цех очиб лойиҳасини тайёрлаган. Унинг ҳисоб-китоблариға кўра, лойиҳа амалға ошса, 35 нафар хотин-қизни иш билан таъминлаш мумкин.

Афсуски, унинг эзгу ниятлари ҳозирча қоғозда турибди. Боиси 66 миллион сўм субсидия ажратилишиға имкон топилмапти.

Фаллорол туманида “Тадбиркорлик – аҳоли бандлигини таъминлашнинг муҳим манбаи” мавзусида ташкиллаштирилган давра суҳбатиде Нилуфар шу муаммони ўртаға ташлади. Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Феруза Нигматова тадбиркор қиз билан дилдан суҳбатлашиб, у кўтарган барча муаммолари масалаларни ўз назоратиға олишини маълум қилди.

Тадбирда, шунингдек, O‘zLiDeP Жижзах худудий партия ташкилоти фаоллари, маҳаллий кенгаш депутатлари, туман маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бўлими, бандликка кўмаклашиш маркази, Ёшлар ишлари агентлиги туман бўлими, тумандаги тижорат банклари вакиллари ҳам иштирок этди.

Давра суҳбатидеги очик мулоқотлар давомида тумандаги “Темир дафтар”, “Ёшлар дафтари”, “Аёллар дафтари”да рўйхатда турганларни иш билан таъминлаш, уларни тадбиркорликка кенг жалб қилиш масалалари муҳокама қилинди. Тижорат банклари вакиллари фаолияти танқидий таҳлилдан ўтказилди.

– Излаган имкон топади, – дейди халқ депутатлари туман кенгашидаги O‘zLiDeP депутатлик гуруҳи раҳбари Одил Мамиров. – Бу имконни топиш учун эса аҳоли билан яқиндан мулоқот қилиш зарур. Маҳаллий шароитни, бу ернинг пасту баландини яхши билган инсонлар, қай соҳада тадбиркорлик қилса, даромад топиш, янги иш ўринларини яратиш мумкинлигини ҳам яхши билади.

Самимий мулоқот руҳида ўтган давра суҳбатидан сўнг тадбир иштирокчилари тумандаги ногирон аёллар ҳолидан хабар олишди. Улардан бири – “Гулистон” ҚФЙда истиқомат қилувчи Қизларгул Хўжамбердиеваға ногиронлик аравачаси топширилди.

Баҳром МИРЗАҚОБИЛОВ,
“XXI asr” мухбири

Тадбиркорга елкадошлар

“Солиқчи – тадбиркорга кўмакчи” тизимининг йўлга қўйилгани хусусий секторнинг кенгайишига хизмат қилмоқда.

Сирдарё вилояти давлат солиқ идоралари томонидан янги иш бошлаётган ёки турли сабаблар билан фаолиятини тўхтатган тадбиркорлар ҳар томонлама қўллаб-қувватланмоқда.

– Янги корхона очиб бўладими, давлат рўйхатидан ўтиш, кредитлар олиш, бухгалтерия ҳисоботларини юритиш, фаолиятини юритиш учун жой бўладими, хуллас, барча масалаларда амалий ёрдам кўрсатишмоқда, – дейди вилоят давлат солиқ бошқармаси бош инспектори Хусан Исоқулов. – Масалан, Бухоро вилоятидан Сирдарё туманига келиб, яқинда иш фаолиятини бошлаган тадбиркор Фурқат Хусайинов умумий овқатланиш шохобчаси фаолиятини йўлга қўйиш учун жой топишда муаммага дуч келган эди. Сирдарё тумани давлат солиқ инспекцияси томонидан жой ажратилиб, зарур ҳужжатларни олишда кўмаклашилди. Бугун лаззатли таомлари билан элга хизмат қилишяпти.

Ёки Сирдарё туманининг чекка

худудларидан бирида 12 гектар майдонда кенг тармоқли логистика марказини ишга тушириш ҳаракатларини бошлаган “Малика Бунёд” МЧЖга ҳам зарур маслаҳат ва кўмаклар берилди.

– Ишимни ташкил қилишим учун жой қидириб юрганимда бу ерни менга Сирдарё тумани давлат солиқ инспекцияси таклиф этди, – дейди “Малика-Бунёд” МЧЖ раҳбари Маҳмуд Ҳайдаров. – Улар солиқ билан боғлиқ ҳамма масалаларда ўз ёрдамларини аяшмапти. Яқинда логистика марказини тўлиқ ишга тушираман. Келгусида эса иссиқхона ва балиқчилик хўжалигини ҳам йўлга қўймоқчиман. Натижада 98 та иш ўрни очилади.

Янгиер шахрида қандолат маҳсулотлари билан халқнинг дастурхонини тўкин қилаётган “Муштарий бискуит” корхонаси фаолиятни кенгайтириш учун анча вақтдан буён кредит маблағига эҳтиёж сезиб, сармоя ололмай келарди. Шаҳар давлат солиқ инспекцияси кўмағида бу масала ҳам ижобий яқун топди.

– Илгари қўл меҳнати билан икки нафар ишчи кучи ёрдамида қандолат маҳсулотлари тайёрланарди, – дейди корхона ишчиси Ёркиной Комилова. – Шу боис ишимизни ривожлантиришда қийналардик. Солиқ органлари кўмағида 70 миллион сўм кредит маблағи олиб, замонавий ускуналар харид

қилдик. Ишимиз жадаллашиб, мижозларимиз сони кўпайиб бориши билан яна кўмакчига талаб ортди. Ҳозирда сафимизда 20 нафар аёл елкама-елка хизмат қилапти.

Оқолтинлик Матлуба она ҳам уйда тикув корхонаси ташкил этиб, туман солиқ идораси кўмағида 30 нафар аёлни иш билан таъминлади.

Гулистонлик тадбиркор Нодира ҳам солиқ органлари хизматидан мамнун. – Фаолиятимни бошлаганимда солиқ ҳақида тушунчага эга эмас эдим, – дейди “Нодира нур” МЧЖ раҳбари Нодира Муҳаммедова. – Солиқчилар солиқ турлари ва солиқ ҳисоботлари ҳақида батафсил тушунчалар бериш-

ди. Энг муҳими, ўтган йили ижтимоий солиқ ставкаси 12 фоиздан 1 фоизга пасайтирилгани катта кўмак бўлди. Ҳисобимда тежаб қолинган 11 фоиз маблағимни янги хизматларни жорий қилишга сарфладим.

Дарҳақиқат, тадбиркор рағбатлантирилгани сари ишлагиси келаваради. Давлатимиз томонидан соҳага берилётган рағбат, эътибор уларни янада руҳлантиряпти. Янгидан-янги лойиҳаларни амалга ошириб, аҳоли бандлиги ва турмуш фаровонлигини таъминлаётган ишбилармонларимиз, ўз навбатида, бюджетга ҳам муносиб ҳисса кўшишяпти.

Дилором ЭСОНОВА

Маъмураҳон Аҳмаджонова Жалақудук тумани Намуна маҳалласида истиқомат қилади.

Тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланаётганига 25 йилдан ошди. Ўзбекистон Либерал-демократик партияси ташкил топган илк кунларда ноқ бутун куч-ғайратини,

Бир қўлида режа, иккинчисида хайр

ташабусларини сиёсий куч ривожини йўлида сарф этиб келмоқда.

2020 йилда маҳалласида “Нилуфар” оилавий нодавлат мактабгача таълим муассасаси ташкил қилди. 30 ўринга мўлжалланган мазкур боғчада болажонларга 3 нафар тарбиячи

таълим-тарбия бериб келмоқда.

Тиниб-тинчимас Маъмураҳон айни вақтда 100 ўринли нодавлат мактабгача таълим муассасаси фаолиятини йўлга қўйиш арафасида. Мукамал тайёрланган бизнес лойиҳа асосида қуриб битказилаётган ушбу

боғча замон талабларига тўла жавоб бериши кўзда тутилган. Лойиҳада кўрсатилганидек, бу ерда ментал арифметика, хорижий тиллар ўргатилади. Спортнинг бир неча турлари, мусиқа машғулоти ҳам тажрибали мутахассислар кўмағида олиб борилади.

О‘zLiDePнинг ишбилармон аёли ўз маҳалладошлари, туман аҳли билан ҳамшиша елкадош. Айниқса, пандемия даврида амалга оширилган саховат тадбирларида фаол.

Айни пайтда у 9 май – Хотира ва қадрлаш кuni муносабати

билан тумандаги нурунийлар, Иккинчи жаҳон уруши фахрийлари, фронт орти заҳматкашларининг ҳолидан уйма-уй кириб хабар олиб юрибди.

Гулноза ҲАЙИТОВА,
О‘zLiDeP Жалақудук туман кенгаши ижрочи котиби

Бир дарахтда... ЛИМОН, АПЕЛЬСИН ва МАНДАРИН

О‘zLiDeP Қашқадарё вилоят кенгаши ташаббуси билан Касби туманида “Томорқа хўжалиги тўғрисида”ги қонуннинг мазмун-моҳиятини тарғиб қилиш мақсадида тадбир ташкил этилди.

Иштирокчилар тумандаги “Оққамиш” МФЙ худудида яшовчи Абдураҳмон Худойбердиев томорқаси фаолияти билан танишдилар.

Томорқачи 10 сотих

иссиқхонасида лимон етиштириб, ҳар йили 60 миллион сўм даромад топмоқда. Маҳорат дарси тарзида ташкил этилган тадбирда А. Худойбердиев иштирокчиларга томорқачилик

сир-асрорлари хусусида сўзлаб берди. Бўлажак томорқачилар иссиқхонада бир дарахтда лимон, апельсин ва мандарин гуллаб турганини кўриб, ҳайратларини яшира олмади.

– Излаган имкони топади, – дейди томорқачи. – Буям қизиқшим маҳсули. Беш йил олдин иссиқхонага 200 туп лимон эккан эдим. Йилига 5 тоннагача ҳосил олиб, ички бозорга чиқаряпман. Лимон кўчати

етиштиришни ҳам йўлга қўйдим. Бундан ҳам яхшигина даромад келяпти. Мендан кўпинча томорқачиликнинг сир-асрорлари ҳақида сўрашади. Чин кўнглидан иш юритсангиз, қизиқишингиз юқори бўлса, албатта, муваффақият қозонасиз, деб жавоб берман.

О‘zLiDeP Қашқадарё вилоят кенгаши матбуот хизмати

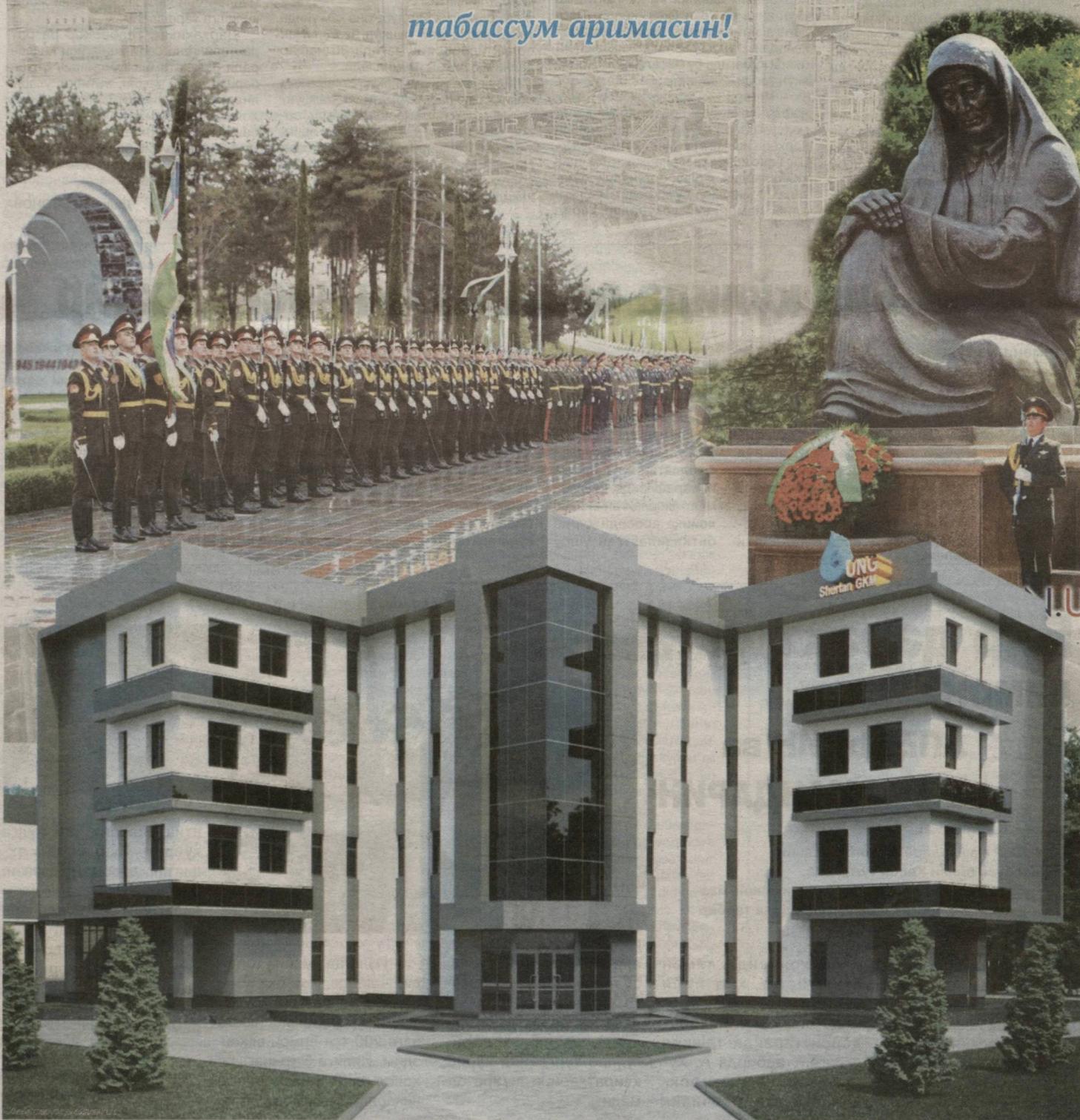
“Шўртан Газ Кимё мажмуаси”

масъулияти чекланган жамияти

*9 май – Хотира ва қадрлаш куни билан
муборакбод этамиз!*

*Барчангизга фаровон турмуш ва
мустаҳкам соғлиқ тилаймиз!*

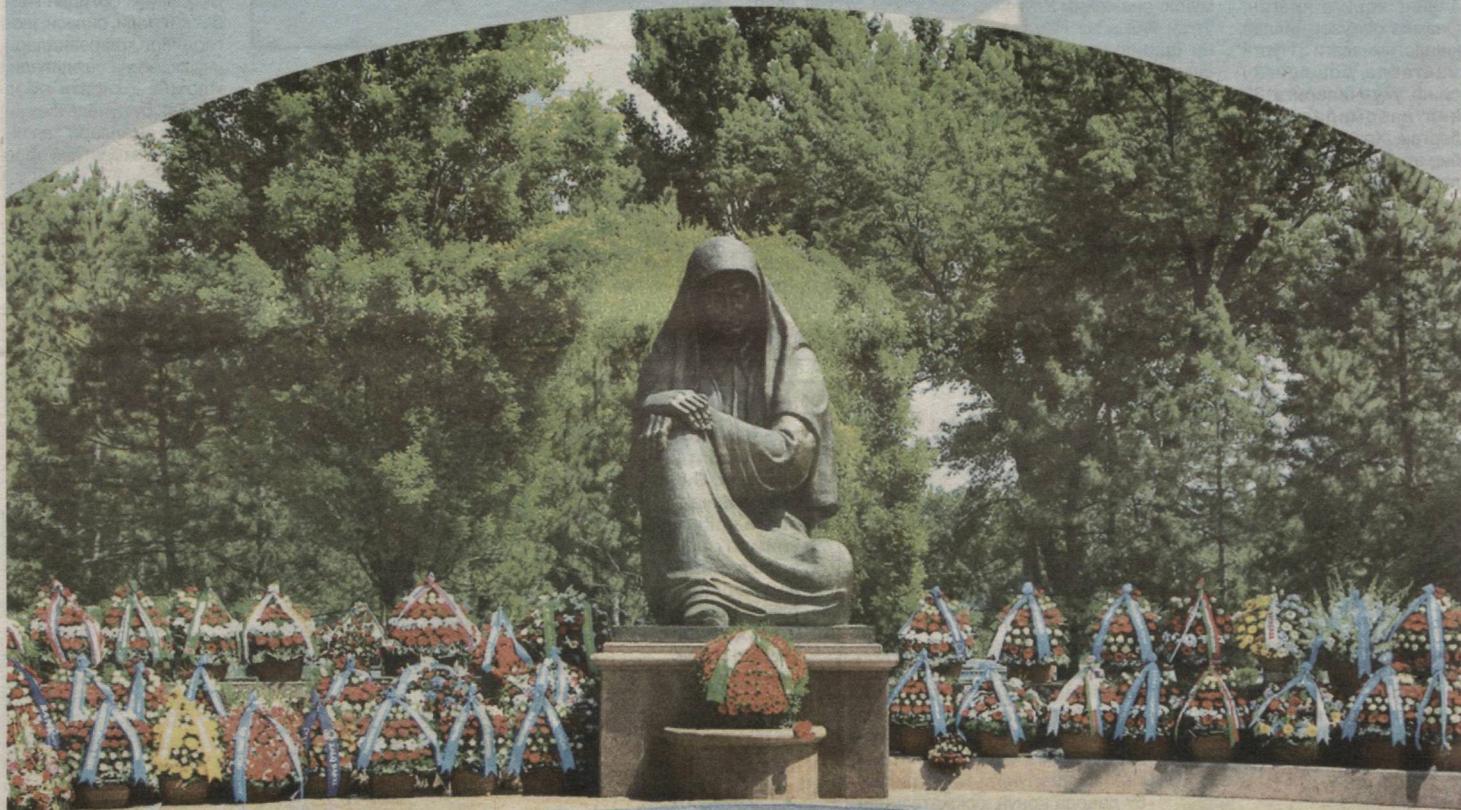
*Нуроний отахону онахонларимиз чеҳрасидан
табассум аримасин!*

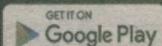
AGROBANK

*“Агробанк” АТТБ жамоаси
 юртдошлари мизни 9 май – Хотира ва
 қадрлаш куни билан табриклайди!
 Барчанизга сиҳат-саломатлик, баҳт-саодат,
 қут-барақа тилаймиз.*

AgrobankChannel

Agrobankuzbekistan

www.agrobank.uz
 тел.: (+998) 71 203-88-88
 Хизматлар лицензияланган.

Қаршига бориб, Араловул маҳалласи қаерда десангиз, ҳеч иккиланмай, ҳа, зиёдилар гўшасини сўраяписизми, деб йўл кўрсатиб юборишади. Сабаби, бу манзил шаҳарнинг шундоққина ёнгинасида, нари борса, икки чақиримча келади.

Улуғойдан улуғ ишлар қолди

маълумотли, бугун ўзлари танлаган соҳаларда ҳалол хизмат қилишяпти. Опам раҳматининг хонадониде уч нафар эгизак туғилганида қанчалар суюнган эди. Уларни улғайтириш, оёққа қўйиш учун бутун меҳру муҳаббатини аямади. Афсуски, бу қувончлар узоққа чўзилмади.

Бизнинг Араловулимиз ҳақида маҳалладошимиз, таниқли шоир раҳматли Исмоил Тўхтамишев ҳам гўзал ташбеҳларни битганини кўпчилик ҳалигача эътироф этади. Ана шу маҳаллада ҳар доим бошқаларга намуна бўлиб келган бир оила бор. Имом Хўжақулов ва Муҳтарома Шукурова ҳақида гап очилгудек бўлса, муболаға эмасу Қашқадарёда аксарият одамлар фаҳрга тўлиб гапирари. Сабаби битта, аввало, Оллоҳ раҳмат қилсин падари бузрукворимизни, кўп нуфузли вазифаларда ҳалол меҳнат қилган, элнинг қорига яраган. Онамиз ҳам узок йиллар кишлоғимиздаги 31-ўрта мактабда бошланғич синф ўқувчиларига 30 йил давомида сабоқ берган. Ҳозир 81 ёшда, бир этак неварачеваралар ардоғида кексалик гаптини сураётир.

хонадонда туғилиб ўсган 8 фарзанд – тўрт ўғил, тўрт қизнинг бари ана шу икки буюк чинор – ота-онамиз берган ибратли тарбия мактаби, яъни катта ҳаёт дорилфунуниде чиниқдик. Ҳаммамиз ўқидик, элга қўшилдик, юрт манфаати йўлида хизмат қиляпмиз. Лекин... Сал аввалроқ Учқун акамнинг дунёдан ўтиб қолгани барчамизнинг қаддимизни букиб қўйганди. Кутилмаган мусибатга чидадик. Аммо ҳаётнинг янада оғирроқ синовлари бизларни кутиб турган экан. Катта оиланинг яна бир устунни, мунис опажоним Улуғой ўтган йил айна Рамазон шариф кунлари 59 ёшида дунёдан ўтиб қолди. Юрагимиз ўртанди, оламга сиғмадик, лекин на илож, қисматида бор экан, Худойимдан охирамини сўрашдан ўзга чорамиз йўқ энди. Қачон она юртимга борсам, ҳамма туғишган опа-сингил, ака-укалар йиғилардик ва ота-онамиз яшаган ҳовли тўлиб

кетарди. Қанча унутилмас хотиралар эсланар, бир-икки кун бир-биримизга сира тўймасдик. Қарангки, ҳаммаси ўткинчи экан. Инсондан фақат ёруғ хотиралар, қилинган эзгу амаллар, ортингизда дуоғўй фарзандлар қолар экан. Айна муборак рўза ойида яна меҳрибон опажоним Улуғой Ходжакуловани эслаяпман-у, кўз олдимга бира ўсган болалик йилларимиз келяпти. Жуда одобли, изланувчан, ҳаммамизга гоаят меҳрибон эди. Айтишларича, опамнинг исмини катта бобомизнинг ўзлари яхши ниятлар билан қўйган эканлар. Билмадим, бизнинг қалбимизга муштипар онажонимиз устозлик, ўқитувчилик касбига меҳр уруғини эккан бўлсалар керакки, Улуғой ҳам мактабни аъло баҳоларга битирганидан сўнг, яъни 1978 йил Қарши давлат педагогика институтининг рус тили ва адабиёти ихтисослиги бўйича ўқишга кирди. Институтни муваф-

фақиятли тугатгач, ўзи таҳсил олган мактабда педагогик фаолиятини бошлади. Неча юзлаб шогирдларни тарбиялади, бу мураккаб фан бўйича олган билимларини ёш авлод қалбига сингирди. Кўп йиллик фидойи меҳнатлари муносиб эътироф этилиб, “Ўзбекистон Республикаси халқ таълими аълочиси” нишони билан тақдирланди. Тақдир сийловини қарангки, Улуғой опамнинг умрйўлдоши ҳам, қолаверса, икки жонқуяр инсон оқ ювиб, оқ тараб вояга етказган тўрт фарзанди ҳам олий

Инсоннинг неча йил яшашини фақатгина Яратганининг ўзи белгилаб беради экан. Исми жисмига монанд Улуғой опажоним умрининг сўнгги лаҳзасига қадар одамларга эзгулик улашди, қўлидан келгунича яхшилик қилиб кетди. Бировнинг ортидан гийбат қилмади, оиласи, шогирдлари, фарзандлари учун ҳаётини бағишлади. Илоҳим, охирати обод бўлсин, бу дунёда қилган хайрли амаллари эвазига Оллоҳ охиратини обод қилсин!

Дилором ХОДЖАКУЛОВА, Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти доценти

Депутат кўмаги

ҲАМШИРА ТАЪТИЛДАН СЎНГ

нега ўз ишига қайтарилмади?

М. Мамадалиева
Хўжаобод тумани Бешкарам маҳалласида истиқомат қилади.
Ҳамшира. Туман тиббиёт бирлашмасида ишлаган.

Ушу пайтгача туғруқ таътилида эди. Таътидан сўнг ўзининг севимли ишига қайтишни истаган эди, бироқ бирлашма унинг мурожаатини турли важлар билан рад қилган. Бошқа мутасаддиларга ҳам дардини ёрган эди, ҳеч ким ёрдам бермади.

Халқ депутатлари туман кенгаши депутати Дилшодбек Алматов эса унинг асосли шикоятини эътиборсиз қолдирмади.

– Масалани батафсил ўргандик, – дейди ноиб. – Ҳақиқатан ҳам, фуқаро бола парварини таътилидан сўнг бирлашма раҳбариятига ўз вазифасига ишга қайтиш юзасидан бир неча марта мурожаат қилган, аммо иш берувчи унинг ҳуқуқини таъ-

минламаган. Ваҳоланки, Меҳнат кодексининг 234-моддасида ҳомиладорлик ва туғруқ таътили туганидан сўнг аёлнинг хоҳишига кўра, унга боласи икки ёшга тўлгунча қадар болани парвариллаш учун таътил берилиб, бу даврда қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда нафақа тўланиши, болани парвариллаш таътиллари даврида аёлнинг иш жойи (лавозими) сақланиши белгиланган.

Депутат Дилшодбек Алматов муаммо юзасидан Хўжаобод туман адлия бўлимига сўров юборди. Айна бўлим ўз ваколатлари доирасида жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш вазифаси бўйича депутатлик сўровида кўрсатилган муаммони ижобий бартараф этишга кўмаклашди.

Фуқаро М. Мамадалиева депутат ва адлия кўмаги билан ўз вазифасига ишга қайтарилди.

Зилола РАҲМОНОВА,
“XXI asr” мухбири

...Тўққизинчи синфда ўқиб юрган пайтларим эди. Синф раҳбаримиз ёнига чақириб, уйимда озроқ ер ағдаримиз керак, битта ошнамни олиб хашарга ўтсанг, яхши бўларди деб қолди.

Сигарет

Дарсдан кейин Камол ошнамга айтганим, бирдан рози бўлди. Икки ошна уйга қайтиб, белкурак олиб, ўқитувчимизнинг уйига бордик. Айтилганидек, ер ағдарини бошладик. Камол дарсдан унча билмас ҳам, ишининг кўзини ўйиб олади-ган бола, нақ трактордай ишлайди. Кун ботишига бир қаричлар қолганда ерни ағдариб бўлдик. Ўқитувчимиз биздан беш олти қаддам нарида ўтириб, чўнтагидан “Хон” сигаретини чиқариб чекди. Биз ҳам

чўккалаб ўтирдик, Камол секин мени туртди, ҳа дегандек унга қарадим. Ошнам пичирлаб:

– Запин, домилладан битта сегарит бошладик. Камол бу борада шумроқ бўлиб биздан кўпроқ нарсани билар, сигарет чекиб кўрган, виноям ичиб турарди. Мен ҳам худди Камолдай пичирлаб жавоб қайтардим:

– Тентак, домилладанам сегарит сўрайма, уриб ўлдирар-ов.

– Кўрқоқ, ерини

ағдардик-ку, сўраса, беради ҳозир.

– Бўмасе, ўзинг сўра. Мард бўлсанг, Мард бўлсанг, деганим ошнамга таъсир қилдим, ўқитувчимизга қараб худди ошнасига гапиргандай:

– Домилла, биззаргаям сигареттан онг қоникай, – деди.

Ўқитувчимизга бироз тараддулланиб қолди-да, кейин:

– Хо-хо, Камолбой, манг, – дея ён чўнтагидан сигарет чиқариб, ўрнидан турди.

Камол ошнам менга қараб, кўрдингми дегандай тиржайиб кўйди-да, сигарет олгани ўша томонга юрди. Яқин бориб, сигаретга қўл чўзувди, домламит Камолнинг юзига чап қўллаб қарсиллатиб шапалоқ солди-ку! Шундай қаттиқ тегди, Камол бечара икки бетиниям ушлаб ўтириб қолди. Ўқитувчимиз менга қараб:

– Сенгаям керак-ма сегарит? – деб сўради.

Кўрққанамдан:

– Йўқ, керакмас, малим, шунинг эквими бўлиб чагамиз, – деб юбордим.

Ўқитувчимиз ҳеч нима бўлмагандай уйи томонга қўли билан ишора қилиб:

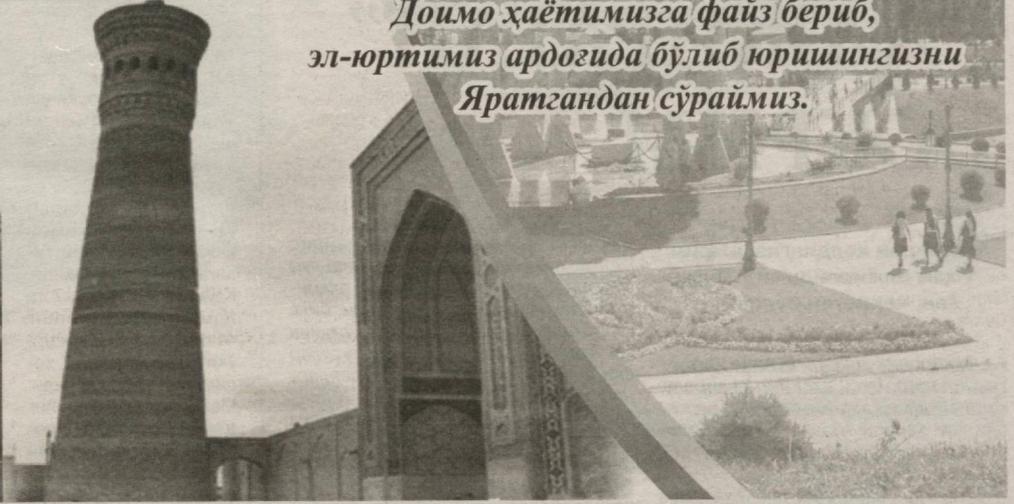
– Раҳмат, жигитлар! Энди чой ичамиз, зўр қилиб ош дамлатганман. Йўқ десаларинг, икковинг ҳам иккитадан сегарит чагасан... – деб кўйди...

Зафар ПЎЛАТОВ

БУХОРО ДОРИ-ДАРМОН

*Барча ишларимизда доно
маслаҳатгўй, тоғдек таянч бўлиб
келаётган пиру бадавлат кексаларимизни
Хотира ва қадрлаш куни
билан табриклаймиз!
Доимо ҳаётимизга файз бериб,
эл-юртимиз ардоғида бўлиб юришингизни
Яратгандан сўраймиз.*

“САМАРҚАНД СУВ ТАЪМИНОТИ”

масъулияти чекланган жамияти

*Халқимизни Хотира ва қадрлаш куни билан
чин юракдан қутлаймиз!*

*Бугунги дориломон кунларга етишимизга муносиб ҳисса
қўшган фахрийларимизга чуқур миннатдорлик билдириб,
ўтганлар ҳақиқа дуо қиламиз ва тириклар иззатини
бошимизга қўямиз!
Айёмингиз муборак бўлсин!*

Ўзбекистон Олий Суди диққатига!

Кўлланма

“АЛЖИРАГАН” АЖРИМ

Хайрон қолдингиз, ажрим ҳам алжирайдими? Ичмаган, чекмаган бўлса!

Фуқаролик ишлари бўйича Урганч туманлараро суди 2021 йил 31 апрель кунини чикарган ажримни ўқиб... рости, биз ҳам хайрон қолдик. Суд тизимида нималар бўляпти, дея таажжубга тушдик.

Атиги уч варақлик ажримда гап нима ҳақида кетяпти? Қайта ва қайта ўқиб ҳам тушунмадик. “Иван Васильевич касбини ўзгартиради” фильмидаги шонинг доводир режиссёрга қарата айтган: “Одамга ўшаб гапирсанг, тушунаман-да!” деган машҳур сўзлари кулоқларимиз остида жаранглайверди.

Бир қадар тушуниришга (ўзимиз ҳам тушунишга) ҳаракат қиламиз. **Фуқаро Гавҳар Давлатова** фуқаролик ишлари бўйича Урганч туманлараро судининг 2019 йил 6 мартдаги ҳал қилув қарорини янгидан очилган ҳолатлар бўйича қайтадан кўриш бўйича ариза беради. **Судья Ж. Матнӣёзов** ушбу аризани кўриб қиқади ва мазкур ажримни аризагўй қўлига тутқазади.

Бу ажрим эса...
 Дарвоқе, муқаддам фуқаро Г. Давлатованинг туман ҳоқими ва турли судларнинг бир-бирига қарама-қарши қирқта қарори туфайли тураржойига қиролмай, оиласи билан ижарада яшаб келаётгани ҳақида газетамизда танқидий чиқиш қилгандик. Бу масала Олий Суд маъмурий ишлар бўйича судлов ҳайъатида 2021 йил 3 мартда кўриб чиқилиб, даъвогар даъвоси қанотлан-тирилган, Хоразм вилоят маъмурий суди апелляция инстанциясининг 2020 йил 25 сентябрдаги қарори бекор қилинган. Ушбу юзасидан Г. Давлатованинг миннатдорлик мактуби ҳам газетамизда ёритилган. Энди эса...
 Ажримга қайтамыз.

Ажримда “Аниқлади” дейилгач, даъвогарлар **Ф. Қодирбергенов, К. Қодирбергенова** “аризани қанотлан-тириб беришни сўрагани, жавобгар **Д. Раҳимбоев** даввони тан олмасдан, эътироз билдиргани” баён қилинади (ажримнинг 1-варағи) ва яна икки нафар жавобгар суд мажлисига келмагани сабаб уларнинг иштирокисиз кўриб чиқиш лозим топилгани айтилиб, ишда ва судда аниқланган ҳолатлар сана-лади (ажримнинг 2-варағи) ва ниҳоят

ажримнинг 3-варағида қандайдир “аризачига номаълум бўлган ва маълум бўлиши мумкин бўлган... муҳим аҳамиятга эга ҳолатлар...”, “...ғувоҳнинг била туриб ёлгон кўрсатма бериши... атайин нотўғри қилинган қалбаки ҳужжатлар ёки ашёвий далиллар...”, “судьяларнинг мазкур иш бўйича қонунга хилоф, асослан-тирилмаган ёхуд адолатсиз суд ҳужжати қабул қилинишига сабаб бўлган суднинг қонуний кучга кирган ҳукми билан аниқланган жинойи қилмишлари” ҳақида тўрт бандлик ҳолатлар келтирилади. Ва ниҳоят...

Бу қаторларни ўзгаришсиз келти-рамыз:
 “Аризачи **Худайбергенов Равшон Иброҳимовичнинг** васийси **Худайбергенова Гулистон Иброҳимовичнинг** ҳал қилув қарорини янги очилган ҳолатлар бўйича қайта кўриш ҳақидаги аризасида эса ФПКнинг 437-моддаси 2-қисмида кўрсатилган асосларнинг бирортаси мавжуд эмас.

Юқорида аниқланган ҳолатларга кўра суд аризачи **Худайбергенов Равшон Иброҳимовичнинг** васийси **Худайбергенова Гулистон Иброҳимовичнинг** фуқаролик ишлари бўйича 2020 йил 25 сентябрдаги ҳал қилув қарорини янги очилган ҳолатлар бўйича қайта кўриш ҳақидаги аризасини қанотлан-тириши рад қилишни лозим топди.

Бинобарин, суд Ўзбекистон Республикаси ФПКнинг 271-272, 437, 442-моддаларини қўллаб, ажрим қилади:

Аризачи **Давлатова Гавҳар Тулиев**нинг фуқаролик ишлари бўйича Урганч туманлараро судининг 2019 йил 6 мартдаги ҳал қилув қарорини янги очилган ҳолатлар бўйича қайта кўриш ҳақидаги аризасини қанотлан-тиришдан рад қилинсин.”

Бирор нима тушундингизми? 2020 йил 25 сентябрдаги суднинг ҳал қилув қарорининг Г. Давлатова аризасига нима дахли бор?

Билмадик ва шунинг учун бу “алжир-раган ажрим”га ҳуқуқий баҳо беришни Олий Суд мутасаддиларига тавсия қиламиз.

Яна улар муқаддам бир танқидий чиқишимизга расмий жавобда таъкидланмиш: “судларга ишонсизлик уйғотиш мақсадида муаллиф асоссиз даъволарни келтиради” деб иддао қилишмаса бўлгани.

Рўзимбой ҲАСАН,
журналист

“Агробанк”дан 100 китоб

“Агробанк” ташаббуси билан чоп этилган “100 китоб тўплами” тақдимоти бўлиб ўтди.

Қайд этиш керакки, бу каби китоблар Ўзбекистонда алоҳида туркум шаклида чиқарилмаган. Лойиҳани амалга ошириш мақсадида “Агробанк” қошида илмий гуруҳ ташкил этилди ва 120 нафардан ортиқ соҳа мутахассислари, олим ва ўқитувчилар жалб этилди.

Дастлабки босқичда Тошкент давлат шарқшунослик институти билан ҳамкорликда Туркиядан олиб келинган кўлланмалар 20 нафар таржимон иштирокида ўзбек тилига таржима қилинди. Кейинги босқичда 7 та илмий муассасанинг 41 нафар профессор, ўқитувчи ва илмий ходимлари жалб қилинди. Маҳаллий олимларнинг илмий салоҳияти асосида юртимиз иқлими ва табиатига мос қўлланмалар тайёрланди. Сунгра китобларни 52 нафар соҳа мутахассиси, 4 нафар муҳаррир гуруҳи тақриздан ўтказиб, дизайнерлар якуний чоп этиш ҳолатига

келтирди. Тўпламда қишлоқ хўжалиги соҳаси, жумладан, мева-сабзавот ва полиз экинлари, галлачилик, дон ва дуклакки экинлар, чорвачилик, балиқчилик, асаларчилик каби тармоқларнинг энг илғор тажрибаларига оид кенг қамровли илмий ва амалий маълумотлар жамланди. Кўлланмаларда маҳсулотларни етиштиришдан ташқари, касалликларга қарши курашиш, минерал ва маҳаллий ўғитлар турлари, қишлоқ хўжалиги техникалари тўғрисида ҳам маълумотлар берилган.

100 китобни тайёрлаш ва чоп этиш билан боғлиқ барча харажатларни “Агробанк” молиялаштирди. Кўлланмалар босқичма-босқич чоп этилиб, республикамизнинг барча ҳудудларидаги фермерлар, тадбиркорлар ва деҳқон хўжаликларига етказилади. Шунингдек, кенг фойдаланувчиларни қамраб олиш мақсадида китобларнинг электрон нусхаси agrobank.uz интернет сайтыга жойлаштирилди, телеграм орқали ҳам фойдаланиш имконияти

яратилди. Тақдимотда “Агробанк” амалга ошираётган яна бир катта лойиҳа ҳақида ахборот берилди. Тошкент давлат аграр университети ва унинг Нукус, Самарқанд, Термиз шаҳарларидаги филиаллари, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти билан ҳамкорликда фермерлар мактабини очиб борасида тизимли иш олиб борилмоқда.

Мазкур фермерлар мактабига ҳар йили минг нафар фермер ва деҳқон хўжаликларига раҳбарлари, томорқа ер эгалари ва тадбиркорлар жалб қилиниб, аграр ўқув юртлиги бўлими бўлиши ният қилган.

“Агробанк” АТБ ижтимоий лойиҳаларни мунтазам амалга ошириб, соҳага замонавий билимларни жорий этиш орқали аҳоли ва миждозлар, фермер ва тадбиркорларга доимий кўмакчи бўлишни ният қилган.

“Агробанк” ахборот хизмати

Пресс-тур

“Contact” маркази иш бошлади

“Қишлоқ қурилиш банк” АТБ тизимида очилди ва самарали ахборот сиёсатини амалга ошириш чоралари кўриломоқда. Ана шу мақсадда оммавий ахборот воситалари вакиллари учун навбатдаги пресс-тур ташкил этилди.

Журналистлар Инновацион ўқув маркази ҳамда яқинда иш бошлаган “Contact” маркази фаолияти билан таништирилди.

Хусусан, биргина апрель ойининг ўзида 56 та мавзуда шундай машғулот ўтказилди, жами 1094 нафар ходим қамраб олинди. Инновацион ўқув телеграм каналига ходимлар учун 38 та, миждозларни ўқитиш йўналишида 33 та мавзу жойлаштирилди. Ушбу материаллар 1338 нафар ходим ва 5387

нафар миждоз томонидан фойдаланилган.

Шунингдек, апрель ойида “Қишлоқ қурилиш банк” тизимида “Ислом дарчаси”ни ташкил этиш бўйича амалга оширилаётган ишлар ҳамда амалиётга жорий этилиши назарда тутилган ислом молия маҳсулотлари мавзусида вебинар ташкил этилди. Ой давомида истеъмолчилар билан ўзаро муносабатларда қонунийликка риоя этиш ва банклар томонидан йўл қўйилаётган камчиликлар, миждозларга хизмат кўрсатиш стандартларининг мазмун-моҳияти ва талаблари, ташқи савдо ва ички валюта бозоридagi операциялар юзасидан вебинарлар ўтказилди. Апрель ойи давомида хорижийлик ҳамкорлар билан биргаликда 3 та вебинар ташкил этилди. Яқинда ташкил этилган “Contact” марказининг асосий вазифалари овозли ва электрон

алоқа каналлари орқали мурожаатларни қабул қилиш, ўрганиш, ижро этиш, банк маҳсулотлари ва хизматлари тўғрисида юқори сифатли ва ишончли маълумот тақдим этиш орқали потенциал миждозларни жалб қилиш, уларнинг банк хизматларига қизиқшини кучайтиришдан иборатдир.

Марказнинг ишга туширилиши “Қишлоқ қурилиш банк” тизимида “Давлат ҳоқимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиллиги тўғрисида”ги қонунчи талаблари ва, албатта, миждозлар хоҳиш ва истакларига тўла мос келиши билан аҳамиятлидир.

Пресс-тур давомида журналистларга ҳар икки марказ бўйича ҳам алоҳида тақдимот ўтказилиб, барча саволларга атрофлича жавоб берилди.

“Қишлоқ қурилиш банк” ахборот хизмати

"ДЕНҚОНОВ КАЛҲ ЗАВОДИ"

Uzkiyosanoat
UZ-POTASH
АКЦИЈАДОРЛИК ЖАМИАТИ

*Азиз ватандошлар!
Хотира ва қадрлаш куни
қутлуғ бўлсин!*

*Оилавий бахт-саодат, метиндай соғлиқ бир умр йўлдошиниз
бўлишига тилақдошмиз!*

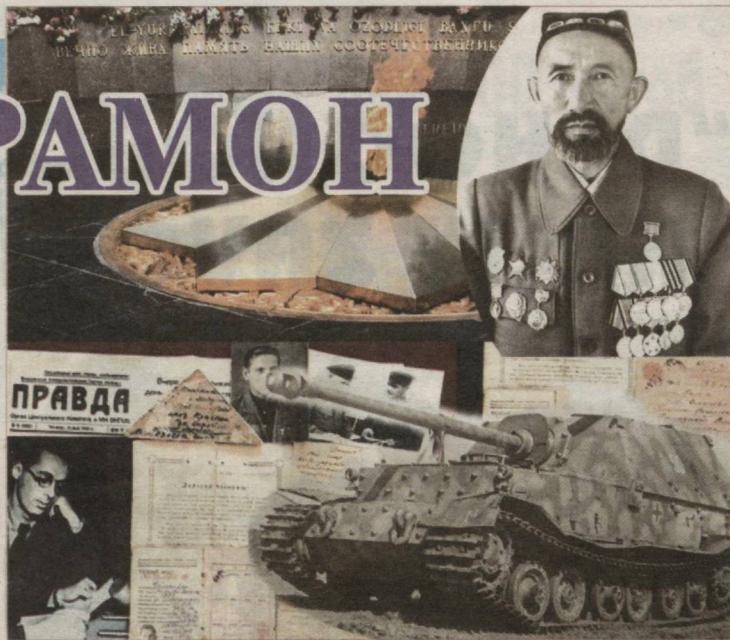
Жамики эзу орзу-ниятлариниз рўёбга чиқсин!

ИККИ КАРРА ҚАҲРАМОН

9-May
 Бир неча йил аввал Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Абулқосим Мададовнинг уйига бориб суҳбатлашганман. Бугун ўша нурсиймо бобомиз оралида йўқ. Уруш кўрган инсонлар сафи анча сийраклашиб қолди. Улар ўзлари билан даҳшатли хотираларни ҳам олиб кетаётир. Яхшиям, вақтида гурунглашиб қолган эканман, дейман ўзимга ўзим.

...Кўкаламда копток тепаётган ўсмирлардан Абулқосим Мададовнинг уйини сўрадим:

– Қайси? Ҳа, герой бованикими? Шу уйнинг орқасидаги ҳовлига ўтасиз.

Хат-хабарсиз келяпман, дея хаёлландим. Ишқилиб, уйда бўлсин-да. Ҳа-я, тўқсондан ошган одам уйда бўлмай, қаёққаям борарди?

Очиқ айвон саҳнидан отахон турадиган уйга кирдик.

– Ота, сизга меҳмон келди! Остонадан ҳатлабоқ кутилмаган ҳолатга дуч бўлдим:

– Ие келинг, келинг! – отахон ўрнидан турди, ҳатто қўлини кўрпачага тирамади ҳам.

– Ота, кўз тегмасин, ҳали анча даёвсиз!

– Отнинг шарофатидан бу, қизим!

– Отнинг шарофати?

– Отда хосият кўп. Ёлида меҳр билан силасанг, қанча шифо бор. От минмаганимга бир йилдан сал ошди. Ҳалиям минавераманку-я, болалар қўймапти-да...

Эътибор қилсам, жавоннинг устида қатор янги-эски эгарлар, хуржунлар турган экан.

– Ана шу эгарларни мен минганман. Энди невараларимга бердим. Ҳозирам кўпқари отлар боқаман. Чамбил қашқа деган тулпорим бор... Келиб, зап яхши қилибсиз-да! Мени сўраган одамларни шундай яхши кўраман-да! Кўринганимгаям 91 йил бўлди.

– Қаерда кўринганингизга?

– Қаерда бўларди, ёруғ дунёда!

– Ҳа!..

– 1923 йили шу Кўкилбой қишлоғида туғилдим, 1942 йили урушга кетдим. Мендан аввал 1939 йили акам ва укам армияга олинган. Икковиям бедарак йўқолди, қайтмади. Бахтиёр, ўғлим, қани, мени ҳамма жомадонларимни олиб келинлар!.. Оч, ол, гимнастёркани ол! Мана!

Жомадон очилиб, уй сарғиш гимнастёрканинг икки кўкрагига

қадалган орден-медалларнинг жанрагига тўлди. Кўкрак чўнтагида авайлаб ўралган Куръон оятлари, унисиди эса 1942 йил 12 августда чоп этилган “Фронтная Правда” (“Фронт ҳақиқати”) газетаси ва битта учи учқур қалам. Отахон менинг қаламга ҳайрат билан тикилиб қолганимни кўриб:

– Шуни сизга берсамми, – деди.

– Йў-ўқ, – деди яна зум ўтмай. Беролмасаканман. Майли, ҳозирги суҳбатимизни шунда ёзиб олинг.

– Витебск районида муҳим бир тепаликда турган эдим. Гитлерчилар янги “Фердинанд” танкини ишга солди. Олд броняси қалин бўлгани учун ПТР ўқи билан тешиб бўлмас эди. Кузатиш туйнуғидан ўқ уздим. Сўнг мўлжаллаб граната отдим. Танк ёниб кетди! Чанг-тўзон ичида қолдим!.. Мана, чап қўлимнинг шу еридан ранен бўлдим. Икки юз метрлар нарида турган командирларимиз “Мададов ўлди” деб ўйлашган экан. Бир маҳал, орқа томонимдан душман пулемётчилари бостириб келяпти. “Барибирам ўлар эканман”, дедим-да, иккинчи граната билан яна танкни мўлжалладим. Унисиям ёниб кетди! Душман қоча бошлади. Ух-х! Ўзиям, юрагим катта эканда-я! Командирларимиз кучоқлади. Шу ерда ефрейтор герой деб, комсомол сафига қабул қилишди! Маршал Рокоссовскийнинг шахсан ўзи “Қизил юдуз” орденини топширди. Рус шоири Михаил Матусовский “Баллада находит героя”ни, “Оқоқда битилган сатрлар”ни ёзди... Етти марта оғир, икки марта енгил яраландим. 1944 йили Польшадаги Нарев дарёси бўйида жуда қаттиқ жанг бўлди. Биринчи ва иккинчи даражали “Ватан уруши” орденларини олдим. 251-ўқчи полкда взвод командириман. 33 жангчига “Олга!” дейман – “Вперёд!”. Агар биров ярми сал тайсаллағудай бўлса,

шартта отиб ташлаймиз! Приказ шундай!

– Бова, мана, сизни ўшанда “Фронт ҳақиқати” газетасида “Совет Иттифоқи Қаҳрамони” дея олқишлаган экан. Унвонни нега беришмади?

– Ҳа! Икки танкни портлатганимда шундай ёзган эди. Ўша пайтлариям айирмачилик бўлган экан-да, мендан олдин битта танкни портлатиб, ўзи ҳалок бўлган рус аскарига беришди. “Мададов, сен икки карра геройсан, олдинда ҳали ҳаёт бор”, дейишди. Мен кўпам қизиқмасдим, нуқул жанг қилсам, ёни ўлдирсам дердим. Галабага ташна эдим!.. Ҳарбий госпиталдаги врачлар: “Мададов, тананг ғалвир бўлиб кетди-ку”, дейди. Икки марта кўкрақдан ранен бўлдим-да. Ўпканинг ҳам жиндаини кесиб ташлабди. Эльба бўйида қирқтача фашистни ер тишлатдим. Яна орден-медаллар, Матусовский, Савельев ва ўзимизнинг ўзбекистонлик шоирлар шеър, очерк, балладалар ёзишди! Фашистни уйигача қувиб бордик! Берлинда, Рейхстагга байроқ илганларимиз! Ҳай-ҳай-эй, куч-қувват одамнинг танасида эмас, кўнглида бўларканда-я?! 9 май байрамини қирқ беш йил Москвада қуролдош дўстларимиз билан ўтказдик. Охириги марта 2010 йил бордим. Ана, альбомда бари сувратлари турибди.

– Урушдан кейин-чи?

– Урушдан қайтгач, фақат қишлоқларимиз эмас, бутун юртимиз хароб эди. Бечора халқ ўзи емай-ичмай, галлани фронтга жўнатиб, силласи қуриган эди. Фрунзе калхозига раислик қил-

дим. Давлатга наслдор отлар етиштирдик. Бизнинг аргумоқлар чет эллардаги кўргазмаларда голиб бўлди. Шукр. Худога шукр!.. Мана, ҳукуратимизнинг эъзозидамиз. Дори-дармонимиздан тортиб, ҳар ҳайит байрамларида егуликларимизгача таъмин қилишди. Совга-саломлар беришади. Худойим қирғинбарот жангларда ажални раво кўрмаган, сизларнинг дийдорларингизни, шундай яхши замонларни кўришни насиб қилган экан, шукр, мана кўряпман. Невараларимнинг кўпчилиги ҳарбий соҳага қизиқади. Иккиси Мудофаа вазирлигида ишлаяпти. Учови ҳарбий билим юртида ўқияпти. Худо хоҳласа, эл-юртнинг хизматини қилади! Уларга доим “Мард бўлинглар, бир хил кўрқоқлар Ватани тугул, ўзиниям ҳимоя қилолмайди. Жасур бўлинглар!” дейман. “Лаҳча чўғдай чарсиллаб туринг! Халқимиз сизларга қаттиқ ишонсин!” дейман.

Яхшидан ёмон чиқмайди, ёмондан яхши чиқмайди, дейишган машойхлар. Бахмаллик “герой” бобо билан хайрлашар эканман, собиқ жангчининг авлодлари ҳам асли наслига тортиганидан қувондим. 1942 йил “Оқоқда битилган сатрлар”ни Абулқосим Мададовнинг ўша тарихий қора қалами билан тақдор қилдим:

“... Я вам расскажу о танках,
 О детях в огонь и дым,
 Я вам расскажу, как дролся,
 Мадатов Абиляксим...
 Огонь солдатского сердца,
 Во веки не угасим,
 Будь смелым, как словный воин
 Мадатов Абиляксим!..”

Саъдина БОБОМУРОВА

<p>XXI ASR ITIMOIY-SIYOSIY GAZETA HAFTALIK NASHIR</p> <p>Boш муҳаррир Норқобил ЖАЛИЛОВ</p> <p>Тахрират манзили: Тошкент шаҳри Нукус кўчаси 73-уй.</p> <p>электрон почта: xxi_asr@mail.uz xxi_asr@mail.ru</p> <p>Телефонлар: кўпхона – 71 215 63-80 (тел.факс) Обша ва ресман бўлими – 71 255 68-50</p> <p>Сирожилидин САЙИЙИД Алхам ШОДМОНОВ Виктор ПАК Насимжон АЛИМОВ</p> <p>Фаррух ЖАББОРОВ Бош муҳаррир уринбосари</p> <p>Тахрират манзили: Тошкент шаҳри Буюк Турон кўчаси 41-уй. Газета офсет усудида, А-3 форматда босилди. Ҳажми – 3 босма табоқ. Буюртма рақами: Т – 551 Тираж: 3477 Баҳоси келишилган нарҳда. Топширилди – 2100</p> <p>Тахрират келган кўчмалар тақриз қилинмайди ва муаллифларга қайтарилмайди.</p> <p>“XXI asr” дин олинган маълумотларга манба сифатида газета номи кўрсатилиши шарт.</p> <p>Муаллифлар фикри тахрират нуктаи назаридан фарқ қилиши мумкин.</p> <p>Газета тахрират компьютер марказида терилди ҳамда дизайнёр</p> <p>Муърифун Раҳмонов томонидан саҳифаланди.</p> <p>ISSN 2161-477X</p> <p>4 7 7 2 1 6 1 4 7 7 X</p> <p>НАШР КЎРСАТИКЧИ: 406 1 2 3 4 5 6</p> <p>Набатчи муҳаррир: Озод РАЖАБОВ</p>
--